

Než zmateční stížnost nelze uznati za důvodnou ani potud, pokud uplatňuje, že při výměře trestu při správném použití zákona neměla být vzata za základ poslední sazba § 138 tr. z. (od 5 do 10 let), nýbrž sazba první věty druhého oddělení (označená zmateční stížností jako sazba § 138 III. tr. z.), vyznačující trest od 10 let těžkého žaláře až na doživotí.

Zmateční stížnost dospívá k závěru, že šlo u obžalovaného M. W. o návod k nedokonané zjednané vraždě na příbuzném v pokolení sestupném, přímými dedukcemi z výsledků průvodního řízení. Tak si počíná i soud prvního stupně, jenž rovněž hodnotí výsledky provedeného řízení a z nich dovozuje opačné závěry, že příbuzenský poměr nebyl prokázán a že obžalovaný W. byl jen vzdáleným spoluvinníkem a účastníkem. Tento postup je pochybený, neboť pro zodpovědění obou těchto otázek nepřicházejí v počet výsledky provedeného řízení, nýbrž jedině doslov otázky, dané porotním soudem porotcům, a její zodpovědění jimi a jen na tomto podkladě je řešiti, zda v případě, o nějž jde, šlo o příbuzenský poměr, a zda činnost obžalovaného je posuzovati jako činnost zjednatel, či za činnost vzdáleného spoluvinníka a účastníka. V prvním směru je nepochybné, že kladným zodpověděním druhé eventuální otázky, v níž předmět vraždy byl výslovně pojmenován tak, že šlo o nemanželské dítě M. M-ové, bylo vysloveno, že obžalovaný působil k tomu, aby vražda byla spáchána na příbuzném v pokolení sestupném jednoho ze spolupůsobilých. Tento příbuzenský poměr M. M-ové k předmětu vraždy, uvedený výslovně v druhé eventuální otázce a porotci kladně zodpověděný, stačí k naplnění zákonného pojmu »příbuzenského poměru« i pro výměru trestu obžalovaného M. W., aniž třeba zabývati se i řešením jeho vlastního příbuzenského poměru k předmětu vraždy, jak to činí zmateční stížnost.

Jelikož jde o pokus vraždy na příbuzném v pokolení sestupném, přichází při výměře trestu v počet ustanovení § 138 tr. z. ve svém druhém oddělení. V souzeném případě jde pak o to, zda obžalovaný byl přímým spoluvinníkem, takže mu měl být soudem prvního stupně vyměřen trest podle první věty druhého oddělení zmíněného zákonného předpisu, která obsahuje jednotnou sazbu od 10 let těžkého žaláře až na doživotí, či zda byl jen vzdáleným spoluvinníkem a účastníkem, pro něhož platí poslední sazba § 138 tr. z. mezi pěti a deseti lety těžkého žaláře.

Čís. 5520.

Prechovávatel'om a koncesionárom radiovej prijímacej stanice, danej oprávnenou firmou záujemcovi na skúšku, ostáva po čas povolenej skúšky, prípadne do dřívejšieho zakúpenia prístroja, sama firma.

Záujemca je povinný opatrit' si riadnu koncesiu teprv vtedy, keď sa stal vlastníkom prístroja, alebo keď ho i po uplynutí skúšobnej lehoty nechal u seba.

Najvyšší súd v trestnej veci proti Š. K. pre prečin nedovoleného prechovávaní radiotelefonného zariadenia, následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného, z moci úradnej na základe 1. odst. § 35 por. nov. zrušil rozsudok vrchného súdu v celom rozsahu a vrchnému súdu uložil, aby vo veci znova jednal a rozhodol; zmätočnú sťažnosť poukázal na toto rozhodnutie.

Dôvody:

Najvyšší súd preskúmajúci následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného rozsudok vrchného súdu, nadobudol presvedčenia, že za terajšieho stavu nelze vo veci meritorne rozhodnúť, a to z týchto dôvodov:

Vrchný súd nehľadiac na obranu obžalovaného, že prijímací radiofonný aparát mal od A. K. (obchodníka radiom) len na skúšku a že tento aparát bol uňho čelníctvom zhabaný ešte pred tým, než 14denná skúšobná doba uplynula a než aparát kúpil, a nevyjadrivši sa zreteľne ani o tom, či preberá zistenie súdu prvej stolice, že obžalovaný od mesiaca mája 1934 prechovával vo svojom dome tento radioaparát a ho kúpil ešte pred zabavením, — odoprel prevedenie dôkazov v uvedenom smere nabídnutých a potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, ktorým bol obžalovaný Š. K. uznaný vinným prečinom podľa § 24, odst. 1 zák. č. 9/1924 Sb. z. a n.

Vrchný súd totiž zaujal stanovisko, že okolnosti obranou uvedené sú pre posúdenie veci nerozhodné, lebo podľa § 1 zák. č. 9/1924 Sb. z. a n. je každé prechovávanie radiotelefonného zariadenia viazané k vrchnostenskému povoleniu a zákon nerozoznáva medzi prechovávaním takého aparátu na skúšku, alebo držaním aparátu kúpou zadováženého, takže v dôsledku toho aj na skúšku upotrebený aparát podlieha koncesii podľa cit. ustanovenia zákona. Toto právne stanovisko, opreté iba o povšechné ustanovenie zákona, treba však preskúmať na základe predpisov, ktoré slúžia k prevedeniu zákona ako si ich vyžiadal rozvoj rozhlasu a ako sa ukázalo v praxi zákona potrebným zaistiť účel cit. ustanovenia zákona, totiž evidenciu osôb radiofonu prevádzajúcich.

Podľa § 2 vlád. nariadenia zo dňa 17. apríla 1924, čís. 78 Sb. z. a n., je pre udelenie povolenia koncesie podľa zákona potrebnej príslušné ministerstvo pošt a telegrafov. Toto stanovilo v obore tejto pravomoci výnosom zo dňa 27. júna 1927 čís. 34035-XI-27 zvláštne predpisy o inštalácii prijímacích radiofonných staníc na skúšku (viď Dr. Alois Burda a Stanislav Konečný: Rozhlasová služba u poštovních úradů, str. 15, čís. 19 a Uřední list pošt a telegrafů v Brně, ročník 1927, str. 161).

Podľa obsahu tohoto výnosu vydáva poštová a telegrafná správa zvláštne potvrdenky, ktoré po dobu 14 dní nahrádzujú oprávneným firmám, — ktoré záujemcom zariaďujú prijímacie radiofonné stanice na skúšku, ako aj osobám, u ktorých je stanica na skúšku inštalovaná, — koncesiu na prijímaciu radiofonnú stanicu. Týmto potvrdenkami sa osvedčuje, že firma v potvrdení vyznačená a oprávnená k výrobe alebo predaju radiových zariadení premiestila s vedomím poštovej správy na

dobu 14 dní koncesovanú prijímaciu stanicu a zariadila ju na skúšku u záujemcu na potvrdenke vyznačeného, ktorý chce stanicu pred zakúpením vyskúšať. Také potvrdenky platia na dobu 14 dní, môžu byť objednané len oprávnenou radiovou firmou, ktorá musí mať samozrejme koncesiu na prevádzanie radiovej stanice vydanú príslušným poštovým úradom. Túto okolnosť ohľadom firmy má si zistiť úrad pri vydaní potvrdeniek firme; len takej firme smejú byť potvrdenky úradom vydané. Firma alebo jej zástupca, akonáhle zriaduje u niekoho radiofonnú stanicu na skúšku, musí ešte v deň inštalácie predložiť riadne vyplnené potvrdenie poštovému úradu k overeniu, a to tomu poštovému úradu, v obvode ktorého bola stanica pokusne zariadená. Toto predloženie môže podľa výnosu ministerstva pošt č. 65848-XI-31 zo dňa 16. októbra 1931 opatriť u príslušného úradu poštového buď radiová firma, alebo aj sám kúpychtivý, resp. kupujúci záujemca, ktorý sa má stať koncesionárom rozhlasu. Po uplynutí 14 dní po pokusnom zariadení stanice je jej dočasný držiteľ povinný zjednať si u poštového úradu riadnu koncesiu a nebola-li do tej doby kúpa stanice uskutočnená, musí firma stanicu odstrániť. Nie je nutné viesť v evidencii osoby, u ktorých stanice na skúšku boli zriadené.

Tento výnos ministerstva pošt a telegrafov nezmenil síce obecný predpis § 1 zákona č. 9/1924 Sb. z. a n., podľa ktorého možno prechovávať radiofonné zariadenie len na základe zvláštného povolenia, ktoré je rýdze osobné a bez ktorého je prechovávanie trestné podľa § 24, odst. 1 zákona. Jeho obsah a účel je však rozhodný pre posúdenie otázok, kým je prístroj, daný oprávnenou firmou na skúšku, po čas skúšobnej lehoty v smysle zákona prechovávaný, či je jeho prechovávanie aj u záujemcu v smysle zákona povolené na základe koncesie vydanej firme alebo či sa má v smysle zákona považovať za prechovávanie bez povolenia, keď záujemca o kúpu prístroja má prístroj v povolenej skúšobnej lehote u seba bez toho, že by mu predávajúca, k prechovávaniu odovzdaného prístroja oprávnená firma bola vydala osvedčenie, ktoré má pre neho nahradiť osobnú koncesiu.

Najvyšší súd riešil tieto otázky takto: Účelom tohoto výnosu je zrejme snaha vyhoveť pri pokračujúcej propagande rozhlasu radiovému priemyslu a obchodu ako aj obecnstvu umožnením takej skúšobnej inštalácie u nových záujemcov rozhlasu, za ktorej by nebol dotiaľ nerozhodný záujemca nútený si brať koncesiu a platiť rozhlasový poplatok (sr. aj vývody autorov hore uvedenej príručky). Výnos sám hovorí len o premiestení koncesovanej prijímacej stanice; tým zreteľne naznačuje, že považuje na krátku dobu skúšky pred zakúpením prístroja, ktorý až do zakúpenia zostáva vlastníctvom predávajúcej firmy, tento prístroj, krytý koncesiou firmy, len za premiestený k dočasnému držiteľovi, ktorého podľa cit. výnosu netreba viesť u štátnej správy ani v evidencii ako držiteľa prístroja. Úrad pre udelenie koncesie príslušný ani nevydáva potvrdenie, ale len firma sama; pretože netreba ani viesť v evidencii osoby, u ktorých boli stanice na skúšku zriadené, je zřejmé, že štátna správa spokojuje sa ohľadom prístrojov na skúšku daných evidenciou, ktorú vykonala o oprávnení radiových firiem samých pri predaju blanketov potvrdeniek a ktorú môže vždy u obchodníka vykonať podľa počtu ními

objednaných a záujemcom vydaných potvrdení. Z toho všetkého plynie, že prechovávateľom a koncesionárom radiového prístroja daného oprávnenou firmou na skúšku zostáva v smysle zákona po čas povolenej skúšky, prípadne do dřívejšieho zakúpenia prístroja sama firma, svoj koncesovaný prístroj len premiestivšia; prezatýmne a podmienkami výnosu striktné obmedzené držanie prístroja, firmou zákazníkovi len dočasne svereného, nepovažuje ani štátna správa u tohoto zákazníka za také prechovávanie, ku ktorému sa v zákone vyžaduje osobné úradné povolenie pre tohoto dočasného držiteľa; toto dočasné držanie inou osobou je tedy v prípadoch vo výnose stanovených kryté povolením, ktoré udelil úrad firme, a táto sama prechováva v smysle zákona prístroj dočasne nie u seba, ale u zákazníka. Ani u obchodníka, ani u zájemcu neľze tedy uznať, že by po čas dovolenej skúšobnej lehoty prechovávali prístroj bez povolenia, keď radiový obchodník svoj koncesovaný prístroj premiestil na túto dobu k zájemcovi. Len obchodníkovi sú pri tomto premiestení v záujme evidencie takých prístrojov uložené určité povinnosti; zájemcovi je uložená povinnosť zadovážiť si riadnu koncesiu teprv potom, keď prístroj kúpil, tedy ho nabyl do vlastníctva, alebo keď ho vôbec nechal u seba aj po uplynutí skúšobnej lehoty; tu sa už stal on jeho prechovávateľom v smysle platných predpisov. Keď obchodník pri premiestení prístroja nezachoval predpisy o vystavení dočasnej potvrdenky, nejde tu ani u neho, ani však po čas skúšobnej lehoty u dočasného držiteľa o prečin podľa § 24, odst. 1. zák., ale o prestupok trestný len u obchodníka podľa 6. odst. tohoto §.

Pre správne posúdenie viny obžalovaného je tedy rozhodné, či, od kedy a jak dlho pred tým, než četníctvo u neho prístroj zabavilo, mal ho na skúšku od oprávneného obchodníka a či ku kúpe prístroja došlo ešte pred tým, než bol prístroj zabavený. Keď vrchný súd pri svojom rozhodnutí nezistil, sú-li tu skutočnosti pre posudzovanie viny obžalovaného aj s tohoto hľadiska rozhodné alebo nie, nehľadel na také okolnosti, od ktorých závisí možnosť použitia príslušného ustanovenia zákona. Preto najvyšší súd pokračoval podľa § 35, odst. 1 por. nor.

Čís. 5521.

Poškodením železnice v smysle §§ 434 a 437 tr. zák. treba rozumieť takú dlhšiu dobu trvajúcu zmenu na koľajoch alebo na základe trati alebo na rušni (lokomotive), prípadne na vozoch alebo ich častiach, ktorou sa zhorší podstata oných predmetov. Poškodenie trati predpokladá pojmove stav dlhšiu dobu trvajúci, následkom ktorého je trať odňatá svojmu určeniu, t. j. pravidelnej premávke. Nespadá sem prejedenie trati motorovým vozidlom v dobe, keď sa k miestu prejazdu približoval vlak. Čin vinníkov treba posudzovať podľa § 80 zák. čís. 81/1935 Sb. z. a n. a § 106, odst. 4 vlád. nar. čís. 203/1935 Sb. z. a n.